

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска, ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград за апробиране на дисертационен труд на тема: **„МЕТОДИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВА МОТИВАЦИЯ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ“**, за получаване на образователната и научна степен „доктор“ Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по Докторска програма „Методика на обучението по музика“

Автор: АНАСТАС КОНСТАНТИНОВ МИХАЙЛОВ
Научен ръководител: доц. д-р Николина Кротева

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № 1079 от 13.06.2022 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, както и на решение на научното жури по процедурата.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Анастас Михайлов е докторант в редовна форма на обучение от 2017 г. в катедра „Музика“ при Факултета по изкуствата на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград.

Процедурата и представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на Югозападния университет.

Професионалният път и образование на докторант Михайлов е свързан с музиката и психологията – от преподавател по китара, преподавател по музика в училище, музикален педагог в Школа по китара „Ла мажор“ и частно училище „Светлина“ до редовен докторант в Югозападен университет „Неофит Рилски“ по ДП „Методика на обучението по музика“ и от 2022 г. музикотерапевт в център за обществена подкрепа.

Година след завършване на специалност „Клинична и консултативна психология“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ в продължение на 10 години 1997 – 2007 е психолог – Министерство на здравеопазването, Фондация „Здраве и социално развитие“.

Натрупаният професионален опит от докторант Михайлов обясняват интереса му към проблемите на обучението по музикален инструмент и към търсенето на възможности за запазване на интереса и изграждане на устойчива мотивация към това обучение.

2. Актуалност на тематиката

Музиката има своето значимо място в живота и в образователния процес на децата. Те биват привлечани и проявяват интерес към свиренето на един или друг музикален инструмент, сред които особено голям е интересът към китарата. Днешните деца и младежи относително лесно се „запалват“ по изучаването на този инструмент. Задържането и развитието на първоначалния интерес към него и реализирането на ефективно обучение изисква създаването на устойчива мотивация необходима за овладяването на всеки музикален инструмент, включително и на китара.

Избраната от Анастас Михайлов тема е интересна, актуална и дисертабилна. Представя конкретни механизми за целенасочено въздействие върху мотивацията на децата, в процеса на обучение по музикален инструмент.

Представеният дисертационен труд съдържа 172 страници основен текст, 17 страници със 118 източника, голяма част от които интернет-източника и 11 страници приложения. Конструиран е в увод, четири глави, изводи и заключение.

3. Представяне на труда и оценка на съдържанието

Концепцията на разглеждания в дисертационния труд проблем е добре очертана. Направена е обосновка на избраната тема и на научната теза. Точно са определени обектът и предметът на изследването, целта и задачите, методите на изследване и научният инструментариум, както и хипотезата. Структурирането е логично организирано, съдържанието е тематично диференцирано в четири глави.

На основата на теоретично проучване на проблема за мотивацията, на анализирана съвременна педагогическа литература по отношение на изграждане на мотивация за обучение, на разкриване на психологопедагогическите особености на децата на 21 век, изучаващи музикален инструмент и спецификите на тяхното

индивидуално обучение и групови занимания по музикален инструмент и на особеностите на педагогическото общуване в процеса на това обучение, както и на публичните изяви на децата докторант Атанас Михайлов разкрива механизмите на мотивацията и предлага технологичен модел, даващ на преподавателя конкретни механизми за целенасочено въздействие върху мотивацията на децата, в процеса на обучение по музикален инструмент.

Направеното теоретично изследване дава основание на докторант Анастас Михайлов да обобщи, че липсва цялостна концепция за начините за изграждане на устойчива мотивация за обучение по китара, а това е от съществена значимост за дългосрочно и ефективно обучение, което е необходимо за овладяването на музикалния инструмент. Познанието за механизмите на мотивацията, за процесите на поддържане на интерес е един от ключовете фактори за музикалното развитие на изучаващите музикален инструмент. Затова създава и предлага *технологичен модел за изграждане на устойчива мотивация за обучение по китара*.

Представеният модел, отчита същността на човешката мотивация, съгласно теорията за себеопределянето и е съобразен със спецификите на обучението по музикален инструмент. Взети са предвид две групи фактори – индивидуални (основните психологически потребности на ученика и неговата вътрешна мотивация) и междуличностни (родители, социална среда, връстници), оказващи влияние върху мотивацията. Отчитат се и различните форми на поведение, в зависимост от източника на неговата регулация.

Моделът залага на специфичната интерпретация на методите за обучение по музикален инструмент. Разглежда регулярната обратна връзка, като ключов елемент, ориентиращ ученика в процеса и създаващ преживяване за движение напред.

Експерименталното изследване е направено с 30 ученика на възраст 7-12 г. – 15 ученика, посещаващи клуба по китара в Частен образователен комплекс „Светлина“, представящи контролната група и 15 ученика, обучаващи се в Школа по китара „Ла Мажор“ – експерименталната група. По време на експерименталната работа се отчита влиянието върху мотивацията на учениците, изучаващи музикален

инструмент китара, по отношение и на двете групи фактори. За измерване на вътрешната мотивация на учениците, е приложен въпросник, състоящ се от 21 твърдения. Външната мотивация на учениците е измерена чрез използване на анкета от 7 твърдения, установяваща отношението и влиянието на родителите.

С учениците от експерименталната група е проведен педагогически експеримент в рамките на две учебни години, като е приложен моделът за изграждане на устойчива мотивация за обучение по китара, базиран на теорията за самоопределянето. Практическото приложение на модела включва работа по посока на всеки от съдържащите се в него компоненти, които в своята съвкупност съставляват мотивацията.

Направен е сравнителен анализ на мотивацията на учениците от контролната и експерименталната група, по отношение мотивацията им за изучаване на музикален инструмент китара. Получените от изследването резултати са онагледени с 26 фигури.

Анализът на резултатите в началният етап на експеримента, показва значително влияние на родителите в мотивацията на учениците, относно обучението им по китара, като при голяма част се наблюдава поведение, породено от награди или страх от наказание.

Приложението на модела в експерименталната група, довежда до промяна на първоначалния интерес на учениците към занимания с китара, в устойчива мотивация за сериозно изучаване на музикалния инструмент. Поведението им става мотивирано от самата музика и удовлетвореността от нея, което повишава желанието за свирене на китара. Повишаване се чувството им на компетентност в собствените възможности. Първоначалният интерес на учениците към занимания с китара се превръща в устойчива мотивация за сериозно изучаване на музикалния инструмент.

Изводите от приложението на модела, могат да бъдат използвани както в практическата работа на преподавателите по музикален инструмент, така и за

бъдеща научно-изследователска работа при последващо целенасочено изследване по темата.

Дисертационният труд на Атанас Михайлов е логично и завършено изследване със собствени приноси и авторски почерк.

Приносите, изведени от дисертационното изследване са формулирани коректно и имат научно-приложен характер. Имат своето място и значение за обогатяване на педагогическата теория и практика. Смятам, че сред тях с особена важност са:

- Приложен подходящ изследователски инструментариум от въпросници и анкети, с оглед на конкретните специфики при обучение по музикален инструмент.
- Разработен и апробиран съвременен технологичен модел за целенасочено изграждането на устойчива мотивация за обучение по музикален инструмент, като се отчитат същността на човешкия фактор, съгласно теорията за себеопределянето и спецификите на обучението по музикален инструмент.
- Обогатен процесът на музикално обучение, чрез системно изграждане на устойчива във времето мотивация за обучение по музикален инструмент.
- Подпомагане по-доброто разбиране на преподавателя по музикален инструмент за структурата и механизмите, които влияят върху мотивацията на ученика.
- Повишаване функцията на учителя и неговите възможности целенасочено да въздейства по различни канали, върху мотивацията на ученика и умело осъществява специфична интерпретация на методите за обучение по музикален инструмент.

4. Преценка на публикациите:

Публикациите са 4 на брой и са по темата на дисертационния труд. Всички са публикувани в Knowledge International Journal

5. Автореферат

Авторефератът съответства на дисертационния текст и го представя по обобщен начин. Достатъчно информативно е представено съдържанието по отделните глави. Открити са обобщените изводи и приноси на автора.

6. Препоръки и бележки към дисертационния труд:

1. Смятам, че в заключението би могло да се открият някои конкретни препоръки към учителите по музикален инструмент.
2. Препоръчвам да се популяризират резултатите от изследването чрез нови публикации!

Въпроси:

- Какви съвети бихте могли да дадете за подобряване на практическата работа на преподавателите по музикален инструмент?
- Какво би могло да попречи за успешното приложение на предложения технологичен модел за целенасочено изграждане на устойчива мотивация за обучение по музикален инструмент?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд, разработен от докторант Анастас Михайлов, отговаря на изискванията, които се предявяват към разработки за придобиването на образователната и научна степен „доктор“.

На основата на очертаните достойнства на труда и приносите на автора, давам положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Анастас Михайлов в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по докторска програма „Методика на обучението по музика“.

3. 08. 2022 г.

Проф. д-р Пелагия Терзийска